

at Ordet for at være levende: paa Mennesketningen maa være et Udtryk af den Personlighed, hvoraf det udspringer; det maa være baaret frem ved Aandens og Hjertets fulde Kraft, saa det maa være Livsudtrykket for Aanden og for Hjertet. Hovedbetragtningen af det levende Ord, saaledes som Grundtvig først levende og klart har fremhævet den til Veiledning for dem, der have Syn for aandelige Ting, saaledes som hans Venner have opfattet den og have sølt sig haade trostede deraf og oplivede derved, kan jeg for mit Vedkommende aldeles ikke forene med; hvad det ærede Medlem behagede at udtale ved Finantslovens 2den Behandling om et levende Ord, der skulde lyde smukkest og fuldkomnest fra Scenen. Deri ligger vistnok den dybeste Grund til, at jeg og de, der dele Anskuelse med mig, ikke kunne stille den sceniske Fremstilling paa det høie Standpunkt, som mange af Theatrets begavede Venner i denne Sal have gjort, og som tildeels ogsaa det ærede Medlem fra Maribo Amts 3die Valgfreds gjorde, da han omtalte den ved den Velighed. Jeg har nemlig den Overbevisning, at, hvor smukt Ordet end bliver op læst, og hvor sjælfuldt det end bliver udtalt i et Recitativ, ved at blive fremlagt paa Tungen, som om det var født i Hjertet eller baaret frem af Aanden i det Dieblif, det lyder, er det paa Scenen, hvor det ikke virkelig saaledes er Aandens og Hjertets Barn i det Dieblif, det fødes til Verden, dog kun en Skygge af det levende Ord, som alene formaaer at gjøre Sjælen, Hjertet og Aanden levende i Mennesket. Jeg kan derfor kun sige, at, naar Skuepladsen vil svinge sig op til at spille det levende Ords Mester og være den bestalte Repræsentant for det levende Ord, misligner den aldeles sin Opgave, og hvis Nogen vil stille den paa saa høit et Trin, misligner han aldeles Skuepladsens Opgave. En Skygge, et Gjenbillede, en Afspæjling af Menneskelivet forud og nu, som det svæver hen for os gennem Skuepladsens Fremstilling, er ikke og kan ikke være, hvad Menneskelivet selv i den mindste levende Uttring er, naar det træder os imøde. Som

Salomon siger: Bedre en levende Hund end en død Løve, saaledes maae vi sige, at de største Helteffygger paa Scenen ikke formaae, hvad en eneste modig Kriger formaaer, nemlig ved sin Daad, sit Ord og sit Exempel at opflamme til Efterfølgelse. Jeg siger derfor, at, naar vi tale høit om, at Skuepladsen skulde have været en væsentlig Grundpille for vor Nationalitet, en Bærer og Løfter af vor hele folkelige Følelse og en Spore til folkelig Udvikling, maa man tage sig iagt for at løfte den til et Høidepunkt, som den aldrig har naaet, som den efter sit Væsen ikke kan naae, og hvorved man kun bringer den Skade, naar man vil indbilde Folk, at den virkelig har naaet det. Naar jeg derfor betragter Skuepladsen i dens heldigste Virkning for det danske Folk, er det kun i Forbindelse med den Litteratur, den har baaret frem i en smuk Skikkelse; det er kun i Forbindelse med det hele Billede, smukt og ædelt, som den har formaaet at drage frem fra Fortiden; det er kun som det Dannelsesmiddel for Smagen, den har formaaet at stærpe, og det er kun, fordi Skuepladsen har den ædleste Indflydelse gennem Musikens Toner paa alle dem, som have Sands for den høiere Musik. Det er igjennem disse Betragtninger, at jeg altid har baade glædet mig ved Skuespilkunstens Fremstillinger og ønsket dem al mulig Fremgang, og jeg ønsker, at denne Kunst som enhver anden maa staae saa høit hertillands som mulig; men, naar Taleren bliver om at veie det, der frembringes paa Skuepladsen, i Vægtstaaelen sammen med det levende Ord, eller med, hvad der folkeligt rører sig i os med Liv og Kraft, saa siger jeg, at man overvurderer Skuespilkunstens Fremstillinger, og saa er jeg ikke mere med. Var det virkelig muligt, at den sceniske Fremstilling kunde aale, hvad dens Venner her have troet at kunne sige var muligt for den, nemlig en national kraftig Følelse, en national folkelig Udvikling, skulde jeg være den Første, til at opoffre meget Mere dertil end det, hvorom der her er Tale.